

F 2

ZƏRBAYCAN

ƏDƏBİ-BƏDİİ JURNAL

1

2010

Gecəsi öz yerində,
Gündüzü də zülmətdi,
İnsan ayağı çəkilib,
Bu kənd necə kənddi?

ERMƏNİ QORXUR MƏNDƏN

Daha gecələr
qorxulu yuxular görmürəm,
Erməni baş kəsir,
göz çıxardır demirəm.
Yuxuda Qarabağ - deyə
sayaqlamağım,
Hövlək qalxıb ağılamağım
da yoxdu.
İndi qorxunu ayaqlayan,
Əzən qüvvəm-gücüm çoxdu.
İndi dərin düşünə-düşünə susuram,
Özümü suallarından asıram:
Nədən özünə gec gəlir türk?
Amma sonsuzdur ondakı böyüklük.
Buna da şükür,
Düz deyiblər:
"Ot kökü üstə bitir".
Onda "Böyük Ermənistan" bağırın
indiyə qədər kiçilir,
gözden itir.
Mən böyüdükcə arzuları
ölür bir-bir.
Ağırlaşır Qarabağ daşı.
Ona tab gətirmir hayın
başsız başı.
Qılıncımın pası açıldıqca
təpərim artır qolumda,
Daha fələk də
dayana bilməz yolumda.
Erməni yuxuma gəlmir daha,
Onunku qalıb Allaha.
"İt hürər, karvan keçər"
Qaraya hürür hərdən,
Erməni qorxur məndən.

Rafiq YUSİFOĞLU

QARABAĞ ƏLİLİ

Ürəyindən nələ keçir? -
Dillən, Qarabağ əlili!
Öz bəxtinə acı-acı
Gülən Qarabağ əlili.

Əlsiz-qolsuz keçən ömrü
Zillətə öyrətdi səni.
Taleyinə biganəlik
Yamanca göynətdi səni.

Döyüşdə zərərcə qorxu
Ürəyinə yol almadı.
Geri döndün, vətən sənə
Əl olmadı, qol olmadı.

Doğmaların ögeyliyi
Səni səndən araladı.
Düşmənin qol-qıçını,
Dost qəlbini yaraladı.

Tapılmadı göz yaşını
SİLƏN, Qarabağ əlili.
Papağını qoy qarşına,
DİLƏN, Qarabağ əlili!

HAQQIN YOLU

Bu çətin yolla getməyə
Az adamın həvəsi var.
Haqqın yolunun üstündə
Nahaqqın yüz tələsi var.

Əsrlərlə yalan, hiylə
Həqiqətə zəfər çalib.
Haqqın yolu haqq gözənin
Qəbrinə dirənib, qalib.

Qəlbimizdə sonsuz ümid,
Başımızda möhnət, ağrı.
Ağlımız söz kəsən gündən
Can atırıq haqqa doğru.

Yetəmmirik ancaq ona,
İllər ötür, ömür bitir.
Haqqın yolu düyün-düyün,
Haqqın yolu kələ-kötür...

GƏZİRƏM

Bir qaçqının dilindən

Əlçatmaz olubdur süsənli dağlar,
Ay oğul, səhrada çiçək gəzirəm.
Əyib sındırdılar haqqı nahaqlar,
İçimdə fırtına, şimşək gəzirəm.

Yanıram, ürəyim qalanır oda,
Öz evim, eşiyim düşəndə yada.
Tıqlanıb ucalan yük qaldı yada,
Üstündə yatmağa döşək gəzirəm.

İmdad diləyirik biz hər yetəndən,
Didərgin düşmüşük doğma vətəndən,

Təzə bir yurd yeri axtarıram mən,
Dəvə itirmişəm, köşək gəzirəm...

İLAN

Ömür paylananda, can verildə
Sənin taleyinə sürünmək düşüb.
Ancaq titrəmişik adın gələndə,
Önündə pələnglər, fillər büzüşüb.

Ağrıdan, əzabdan göynəyir için,
Bu namərd dünyada çəkmişən zillət.
O zərif görkəmlə yaşamaq üçün
Zəhər bəxş eləyib sənə təbiət.

Öz doğma yurdunda qəribsən, qərib,
Qaçıb dalda yerdə qalan olmusan.
Yalmana-yalmana yamanlıq görüb,
Qıvrıla-qıvrıla ilan olmusan...

QƏBİR QAPISINDA PASLANAN QIFIL

Ot basmış cığırın yol çəkir gözü,
Həsret cadar salıb, daşı da bölüb.
Bir vaxt bu gözəlin ölmüşdü özü,
İndi ona olan məhəbbət ölüb.

Torpaq unutmayıb o ahı, ufu,
Şahidsən nə qədər göz yaşına sən -
Qəbir qapısında pas tutan qifil,
Göz dağı olmusan başdaşına sən.

Hanı, bu kilidin açarı hanı?
Soyuq mərmərin də gözləri dolub.
Hanı, bu qapının açanı hanı? -
Adıçə bir qifil qifilbənd olub...

ULDUZLAR*Qardaşım Razımə*

Hər ömrün qışı, yazı var,
Hər alında bir yazı var.
İnsan işıqdan yoğrulub,
Hər kəsin bir ulduzu var.

Bu dünyada hələ heç nə
Yaranmayıb özbaşına.
Cərgə-cərgə ulduza bax,
Bənzəyir öküz başına.

Ayaq yoxsa, diz nə gəzir?
Gedən yoxsa, iz nə gəzir?
Bizim ağ üzlü dünyanın
Göyündə öküz nə gəzir?!

Bəlkə, "ox üz" bürcüdü bu?
Bəlkə, "ağ üz" bürcüdü bu?
Biz onun övladlarıyıq,
Qardaş, Oğuz bürcüdü bu...

DANIŞAN OCAQ

Bu ocağın sənən közü
Gözümə ümidlə baxır.
Yadıma kəndimiz düşür,
Başından tüstülər qalxır.

Bu ocaq gözümə baxıb,
Məndən mərhəmət istədi.
Bu ocağın söylədiyi
Kəlmələr necə istidi?!

Köksümdə ürək çırpır,
Gah dinləyir, gah danışır.
Çöplər çırthacırtla yanır,
Dillənir, ocaq danışır.

Köksümdə yığılıb qalan
Xatirələr ağac imiş.
Bu ağacın sənən közü
Nəfəsimə möhtac imiş...

* * *

Demə ki, bu ocaq sönüb,
Kül altında közlər durur.
Kağız-qələm arasında
Yazılmamış sözlər durur.

Qələmim tumurcuqlayıb,
Ucunda söz puçur-puçur.
Kağız-qələm arasında
Sözlər kəpənəktək uçur...

Ömrümüz sözlə yoğrulub,
Bu dünyanın özü sözdü.
Fikir, ağıl ocağımın
Cövhəri söz, közü sözdü...

BAĞIŞLA, ALLAHIM

O qızı görəndə titrədi ürək,
Gözlərim önündə ıldırım çaxdı...
Bəndələrin işi günah eləmək,
Allahınsa işi bağışlamaqdı, -
Bağışla, Allahım, məni bağışla!

Saf-çürük edirsən xalisi, qəlpi,
Bu ülvə sevginin yuvası qəlbi...
Özün bəxş etdiyin sevdalı qəlbi
Özün sınaırsan nazlı baxışla, -
Bağışla, Allahım, məni bağışla!

Yenə məcnun könül gəzir dağları,
Sayan var köksümdən qopan ahları...

Bizim etdiyimiz bu günahları
Yumaq olacağımı qarla, yağışla? -
Bağışla, Allahım, bizi bağışla!

Ocaqda işaran közü bağışla,
Yaşla silələnən gözü bağışla,
Dilimdə titrəyən sözü bağışla,
Bizi bağışla!...
Bizi bağışla!...

TANRIYA XOŞ GEDƏR

Tanrıya xoş gedər
su versən susuz qalan
bir ağaca.
Tanrıya xoş gedər
çörək versən bir aca...
Tanrıya xoş gedər
bir ağlayanın göz yaşlarını
təbəssümünlə dərsən...
Tanrıya xoş gedər
möhtac olana
sevgi payı versən...

REDAKSIYADAN:

Tanınmış şair, ədəbiyyatşünas - alim və naşir Rafiq Yusifoğlunun 60 yaşı tamam olur. "Azərbaycan" jurnalının əməkdaşları onu bu şərəfli yubileyində ürəkdən təbrik edir, ona uzun ömür, cənsağlığı arzulayırlar

◆ DÜNYA, SƏNDƏN KİMLƏR KEÇDİ...

Maksud İBRAHİMBƏYOV

KEÇMİŞ GÜNLƏRDƏN

1970 - 80-ci illərdə pambıq yığımı mövsümündə Heydər Əliyev respublikanın rayonlarına gedərdi və hərdən yazıçıları da özü ilə aparardı.

Bələ səfərlərin birində Heydər Əliyev Mərkəzi Komitənin o zamankı ikinci katibi Puqaçovla birlikdə birinci vəqonda gedirdi. MK-nın kənd təsərrüfatı və sənaye üzrə katibləri, kənd təsərrüfatı, tikinti və daxili işlər nazirləri, ticarət naziri, eləcə də Aeroflotun respublika filialının rəisi hərbi təyyarəçi Nuru Əliyev, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri İmran Qasımov və mən ikinci vəqonda idim. Üçüncü vəqonda isə jurnalistlər gedirdi.

Rayon mərkəzinin dəmiryol vağzalında mətbuat işçilərinin vəqonunu qatardan ayırdılar, qabaqdakı iki vəqon isə yoluna davam etdi və gəlib cənnətməkan bir başda dayandı. Gec olmasına baxmayaraq, biz şam yeməyinə oturdurduq. Qatardan təxminən iyirmi metr aralı çəmənlikdə masa qoyub süfrə açmışdılar; Heydər Əliyevlə ikinci katib şam yeməyinə gəlməmişdilər, yalnız ikinci vəqonun sakinləri - biz oturmuşduq. Həmin gün Bakı şəhəri Lenin ordeni ilə təltif olunduğundan bizim şam süfrəmiz elə ilk dəqiqədən rəsmi ziyafətləri xatırladırdı. Mərkəzi Komitənin kənd təsərrüfatı üzrə katibi qalxıb dedi ki, müharibənin (1941-1945 müharibəsinin - Red.) ilk gündündən ta sonuna kimi çox çətin şəraitdə ölkədə istehsal olunan neftin və neft məhsullarının 80 faizini Azərbaycan verirdi və bunun da hesabına Sovet İttifaqı Hitler Almaniyası üzərində qələbə qazandı. Üstəlik, Azərbaycan vətəndaşlarının hər beş nəfərdən biri cəbhədə həlak olmuşdur. Elə buna görə də, respublikamız hökumətimizin yüksək mükafatına layiqdir. Sonra bütün məclis iştirakçıları bir-bir çıxış edib, hamısı sözbəsöz onun dediyi sağlığı təkar etdi.

Nəhayət, mənə də növbə çatdı. Mən öncə çıxış edən natiqlərin dedikləri ilə tamamilə razılaşdım, daha doğrusu, onların dediklərini səlhiyə ilə təkrarladım, amma bir əlavə elədim, dedim: "Allah göstərməsin, Almaniya ilə bir də müharibə başlasa, Bakını dərhal düşməyə təhvil vermək lazımdır. Çünki, müharibənin ilk aylarında almanlara təslim olan bir neçə şəhər qəhrəman - şəhər adına layiq görülüblər. Amma bizə niyəsə orden verildilər...". Süfrə yoldaşlarımla çənələrinin sallanmasından başa düşdüm ki, mənim tostum uğursuz alınmışdır. MK-nın kənd təsərrüfatı üzrə katibi dedi ki, işi var və durub kupesinə getdi. Onun ardınca, demək olar ki, dərhal o birilər də növbə ilə bir-bir sağollaşdı getdilər. Masa arxasında ancaq İmran Qasımovla Nuru Əliyev qaldı. Hə, yeri gəlmişkən deyim ki, mənim sözlərimə ancaq Nuru Əliyev dəstək verdi:

-- Məncə, Maksud düz deyir! Həqiqətən də onlara qəhrəman adı verilib, amma bizə - orden!

İmran Qasımov Nuru Əliyevin sözlərinə məhəl qoymadı. Üzünü mənə tutub:
-- Sən axı yazıçısan, - dedi. - Hələ cavan olmağına baxmayaraq, ilk dəfə belə ciddi bir tədbirdə Yazıçılar Birliyini təmsil etməyə dəvət olunmuşun. - İmran Qasımov çox pərt olmuşdu. - Bir bax gör nə gözəl Ay çıxıb, bülbüllər oxuyur, sən sə... Camaat respublikamızın ölkənin ən yüksək ordeni ilə təltif olunmasına ürəkdən sevinir, sənə hər şeyi korladın. Özünü də zərbə altında qoydun.